

Biyoloji Eğitiminde 1998-2007 Yılları Arasında Uygulanan Programın Alan Ve Öğretmenlik Bilgisi Yönünden İncelenmesi

Examination of the Program of Biology Education, Which Were Executed Between 1998 and 2007, in Terms of Subject Matter Knowledge and Pedagogical Content Knowledge

Ahmet KILINÇ

Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, KIRŞEHİR

Selahattin SALMAN

Ahi Evran Üniversitesi Rektörlüğü, KIRŞEHİR

ÖZET

Bu çalışmanın amacı biyoloji eğitiminde 1998 yılında yapılandırılan ve 2007 yılına kadar geçerli olan programı alan ve öğretmenlik bilgisi yönünden incelemektir. Bu amaçla 2002 yılında Gazi Üniversitesi Biyoloji Öğretmenliği programına dahil olan 22 öğretmen adayına, alan bilgisi derslerinin tamamlandığı 3,5. yılın sonunda (Ocak 2006) 30 soruluk Biyoloji Alan Bilgisi Başarı Testi (BABBT) ve yine 30 sorudan oluşan Öğretmenlik Bilgisi Başarı Testi (ÖBBT) ön test olarak uygulanmış ve daha sonra aynı bireylerin öğretmenlik formasyon derslerini almasını takiben 5. yılın sonunda (Mayıs 2007) ön test olarak kullanılan testler son test olarak tekrar uygulanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının alan bilgisi başarı puanları ile öğretmenlik bilgisi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı, hem alan bilgisi hem de öğretmenlik bilgisi yönünden anlamlı derecede artışların olduğu gözlenmiştir. Ancak

her iki bilgi türünde de başarı ortalamalarının %50 civarında kalması 1998-2007 yılları arasında uygulanan biyoloji eğitimi programının niteliği hakkında önemli eksikliklerin bulunduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: biyoloji eğitimi, alan bilgisi, öğretmenlik bilgisi, müfredat

ABSTRACT

The main aim of this study is to investigate the program of biology education, which were valid between 1998 and 2007, in terms of subject matter knowledge and pedagogical content knowledge. For this aim, firstly, 30-question Biology Subject Matter Knowledge Achievement Test (BSMKAT) and similarly 30-question Pedagogical Content Knowledge Achievement Test (PCKAT) were administered as a pre-test on 22 student biology teachers, who enrolled in 2002, at Gazi University after they completed the first part including the courses about biology subject matter knowledge (January 2006). Then, same tests were used as a post test, after student biology teachers completed the second part including the lessons about pedagogical content knowledge (May 2007). According to the results of this study, it was observed that there was no significant relation between the points of biology subject matter knowledge (BSMK) and pedagogical content knowledge (PCK) of student teachers and that there were a significant increase both in BSMK and in PCK. Nevertheless, the fact that the mean achievement percentage was around 50 % displayed that there were crucial deficiencies about the quality of biology education implemented between 1998 and 2007.

Key words: biology education, subject matter knowledge, pedagogical content knowledge, curriculum

SUMMARY

Investigating the teacher training programs in Turkey, different processes receive attention. For example, from the initial years of young republic to 1948, 21 village institutes and some advanced teaching schools, which offered three-year education,

were established. Until 1982, all the institutions about teacher training were administered by central system –Ministry of Education; however, in 1982, the teacher training system transferred to the universities. In 1989, the teacher education was prolonged from 3 years to 4.

On the other hand, the Higher Education Council (HEC), after long-term discussions, reconstructed the teacher training program in 1998. According to this new construct, teacher training were prolonged from 4 years to 5. The courses about subject matter knowledge were collected in first 3.5-year part of this education and the lessons about pedagogy were offered in the latter part of this education. This construct were implemented until 2007. Based on the observations and evaluations of the parties, teacher training system were reorganized by HEC in 2007. In accordance with this new system, some courses about pedagogy in the latter part of teacher education were placed into first part, which is 3.5 years.

At this point, the main purpose of this study is to seek to investigate the biology teaching program implemented between the years 1998 and 2007 in terms of subject matter knowledge and pedagogic content knowledge. 22 student biology teacher, who enrolled in 2002-2003 academic periods, at Gazi University constituted the study group of this study. As instruments, biology and pedagogy achievement tests were made use of. These tests were administered on student biology teachers as a pre test after they completed 3.5-year former part, as a post test after they completed 1.5-year latter part. In the analyses, the correlation coefficients and t tests were used.

According to the results of this study, there was no any significant relation between biology points and pedagogy points of student teachers. On the other hand, there was a significant difference between pre and post test scores of biology achievement of student teachers in favor of post test. As a reason of this situation, through 1.5-year latter part, the fact that student teachers got opportunities to use their biological knowledge in practice based courses and listen their counterparts in these courses or the

fact that some student teachers began to teach in private schools in which the students were prepared for accessing university examinations were considered. Lastly, as expected, there was a significant difference between pre and post test scores of pedagogy achievement of student teachers in favor of post test.

1.Giriş

Bir ülkenin geleceğini şekillendirecek olan öğretmenlerin yetiştirilmesi, ülkemizde ve tüm dünyada uzun yıllardır tartışma konusu olmuştur. Toplumların değişen ve gelişen ihtiyaçları, teknolojideki gelişmeler; eğitim programlarının ve öğretmen yetiştirme sistemlerinin sürekli gözden geçirilmesini ve en iyi model arayışlarını kaçınılmaz kılmaktadır.

Günümüzün ihtiyaçlarını dikkate alarak yetiştirilecek insana çok boyutlu eğitim verilmesi zorunludur. 21. yüzyılın insanından esnek, insancıl, demokratik, katılımcı, yaratıcı, girişimci, bilgi ve becerilerini sürekli geliştiren, kendine güvenen, sorgulayan, eleştiren, tartışan, muhakeme eden, karar veren, hak ve sorumluluklarının bilincinde ve çevreye duyarlı olan bireyler olması beklenmektedir. 2000'li yıllarda Avrupa Birliği yayınlarında da çağdaş insanın temel yeterlilikleri; ana dilde ve en az bir yabancı dilde iletişim becerilerinin bulunması, temel matematik, fen ve teknoloji okuryazarlığı, öğrenmeyi öğrenme, kişiler arası ve kültürler arası sosyal yeterlilikler, vatandaşlık yeterlilikleri ve girişimcilik olarak verilmektedir (Aksu, 2005).

Bu insanı yetiştirecek olan öğretmenlerin de öğrencilerine düşünmeyi, araştırma yapmayı, araştırma sonuçlarını yorumlamayı, yaratıcı olmayı, problem çözmeyi ve öğrenmeyi öğreten, öğrencileri ile iletişim kurabilen, öğrencilerine zengin öğrenme ortamları hazırlayan, alanında yetkin, öğretim teknolojilerini kullanabilen ve üretebilen, takım çalışmasına yatkın, çevresindekilere model olan, alanındaki ulusal ve uluslar arası gelişmeleri izleyebilen, kaynaklardan yararlanabilen, eğitimin kalitesinin artırılmasında

öncülük eden, Cumhuriyet'in temel ilkelerini koruyan bireyler olması beklenmektedir (Aksu, 2005).

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarından itibaren öğretmen yetiştirme öncelikli alanlardan biri olduğu gözlenmektedir. 1948 yılına kadar yurdun çeşitli bölgelerinde 21 köy enstitüsü açılmış, ayrıca Hasanoğlan Köy Enstitüsünde ilkokullara başöğretmen ve denetmen yetiştirmek amacıyla üç yıllık yüksek öğrenim veren Yüksek Köy Enstitüsü kurulmuştur (Üstüner, 2004).

Ülkemizde 1982 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile öğretmen yetiştirme işlevi tümüyle üniversitelere verilmiştir. 1989 yılından itibaren tüm öğretmen yetiştirme programları dört yıla çıkarılmıştır. Daha sonra 1982-1997 yılları arasındaki uygulamalar değerlendirilmiş, özellikle 1990'lı yıllarda Eğitim Fakülteleri'nin öncelikli misyonunun öğretmen yetiştirmek olmaktan çıktığı ve bazı alanlarda öğretmen açıkları olduğu belirlenmiştir. YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Yetiştirme Projesi kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda, 1998-1999 eğitimi-öğretim yılından itibaren Eğitim Fakülteleri yeniden yapılandırılmıştır. Yeniden yapılandırma ile, orta öğretim alan öğretmenlerinin öğretmenlik formasyonları ve alan bilgisi yönünden daha donanımlı hale gelmeleri için "Tezsiz Yüksek Lisans" programları başlatılmış, uygulama okulları ve MEB ile ilişkiler artırılmış, öğretmenlik formasyon dersleri yeniden düzenlenmiş, Eğitim Fakülteleri'nin akademisyen ihtiyacını karşılamak üzere öğretim elemanları lisans üstü öğrenim için yurt dışına gönderilmiş, Eğitim Fakülteleri'nin kaynakları ve alt yapıları iyileştirilmiş, tüm lisans programlarına bilgisayar dersi konulmuş ve Eğitim Fakülteleri'nde akreditasyon çalışmaları başlatılmıştır (Aksu, 2005).

Yeni yapılanmada branş öğretmenlerinin iki kaynaktan yetiştirilmesi planlanmıştır. Buna göre bazı branşlar için öğretmen adayları dört yıl (Türkçe, yabancı diller, güzel sanatlar v.b.) eğitim görecektir. Bazı branşlarda ise 3,5 + 1,5 (Eğitim Fakültesi

matematik, fizik, kimya, biyoloji v.b.) ve 4 + 1,5 (Fen Fakülteleri fizik, kimya, biyoloji vb.) yıl eğitim görecekler ve tezsiz yüksek lisans mezunu sayılacaklardır (Kuru, 2005).

Yeni yapılanmaya göre biyoloji öğretmenliği programı; alan bilgisi derslerinin (zoooloji, botanik, genetik, biyokimya vb.) verildiği 3,5 yıllık birinci bölüm ve öğretmenlik formasyon derslerinin (okul deneyimi, gelişim ve öğrenme, özel öğretim yöntemleri vb.) verildiği 1,5 yıllık ikinci bölüm olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır.

2000'li yılların başlarından itibaren yeniden yapılandırmanın değerlendirilmesine yönelik çalışmalar başlamıştır. Bu çalışmalarda, yeniden yapılandırmanın genelde olumlu olduğu ancak, formasyon derslerinin yeniden düzenlenmesi gerektiği, farklı öğretmen yetiştirme uygulamalarının devam etmesinin getirdiği sorunlar, Fen-Edebiyat ve Eğitim Fakülteleri arasında beklenen işbirliğinin sağlanamamış olması, yeni yapının getirdiği alt yapının (öğretim elemanı, fiziksel kapasite, finansman) yetersiz olması gibi sonuçlar gözlenmiştir (Ünsal, 2001, Algur, 2002, Gullaç, 2003 :Aksu, 2005).

Bu tip çalışmalar beraberinde YÖK tarafından ikinci bir düzenlemenin yapılmasını getirmiştir. 2006-2007 döneminde hız kazanan yeniden değerlendirme çalışmaları sonucunda, 2007-2008 akademik yılından itibaren program tekrar organize edilmiştir. YÖK tarafından düzenlenen dekanlar toplantıları ve oluşturulan alt komisyonlar tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda, 3.5+1.5 olarak bilinen uygulamanın yerine, öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yıllara dağıtılarak, beş yıllık birleştirilmiş eğitime geçilmesi, Eğitim Fakültesi dışındaki öğrenciler için uygulanan 4+1.5 uygulamasının sürmesi, Yükseköğretim Kurulu'nun 11 Temmuz 2007 tarihli toplantısında karara bağlanmıştır. Öte yandan, aynı toplantıda, ilköğretime öğretmen yetiştiren programların güncellenmesine paralel olarak, ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlarda ve tezsiz yüksek lisans programında yer alacak öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin içeriklerinin yeniden düzenlenmesine gidilmiştir.

1.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı biyoloji eğitiminde 1998-2007 yılları arasında uygulanan programın alan ve öğretmenlik bilgisi yönünden incelenmesidir. Daha önce yapılan öğretmen yetiştirme ile ilgili benzer çalışmalarda (Ünsal, 2001, Algur, 2002, Güllaç, 2003, Atasoy, 2005) bu tür bir çalışmanın yapılmadığı gözlenmiş ve araştırmanın bu boşluğu dolduracağı düşünülmüştür.

Bu amaca bağlı olarak araştırmada aşağıdakileri sorulara cevap aranmıştır;

1. Biyoloji öğretmen adaylarının alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Biyoloji öğretmen adaylarının 3,5. yıldaki “alan bilgisi” başarı puanları ile 5. yılın sonundaki “alan bilgisi” başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Biyoloji öğretmen adaylarının 3,5. yıldaki “öğretmenlik bilgisi” başarı puanları ile 5. yılın sonundaki “öğretmenlik bilgisi” başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Biyoloji Öğretmenliği programına 2002-2003 öğretim yılında dahil olan 22 öğretmen adayı (7 erkek, 15 kız olmak üzere) oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak biyoloji alan bilgisi başarı testi ve öğretmenlik bilgisi başarı testi kullanılmıştır.

a. Biyoloji Alan Bilgisi Başarı Testi (BABBT): Araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan bu test 30 adet çoktan seçmeli (beş seçenekli) sorudan oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının 3,5 yıl boyunca gördükleri alan bilgisi derslerinin her birinden soru içermesine özen gösterilen bu teste, yine alan bilgisi derslerinden sorumlu olan dört akademisyenin görüşleri alınarak son hali verilmiştir. Testin güvenilirliğini belirleme amacıyla alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve bu değerin **0,80** olduğu gözlenmiştir.

b. Öğretmenlik Bilgisi Başarı Testi (ÖBBT): Daha önceki yıllarda çıkan KPSS soruları kullanılarak hazırlanan bu test 30 adet çoktan seçmeli (beş seçenekli) sorudan oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının 1,5 yıl boyunca gördükleri öğretmenlik formasyon derslerinin her birinden soru içermesine özen gösterilen bu teste, eğitim bilimleri derslerinden sorumlu olan dört akademisyenin görüşleri alınarak son hali verilmiştir. Testin güvenilirliğini belirlemek amacıyla alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve bu değerin **0,82** olduğu gözlenmiştir.

2.3. Uygulama

Bu çalışmada 2002 yılında Gazi Üniversitesi Biyoloji Öğretmenliği programına dahil olan öğretmen adaylarına, alan bilgisi derslerinin tamamlandığı 3,5. yılın sonunda (Ocak 2006) Biyoloji Alan Bilgisi Başarı Testi ve Öğretmenlik Bilgisi Başarı Testi ön test olarak uygulanmış ve daha sonra aynı bireylerin öğretmenlik formasyon derslerini almasını takiben 5. yılın sonunda (Mayıs 2007) ön test olarak kullanılan testler son test olarak tekrar uygulanmıştır. Ön test olarak yapılan uygulamaya 26 birey katılmış, son

test olarak yapılan uygulamaya ise ön teste katılan bireylerden 22'si katılmıştır. Dolayısıyla son teste katılmayan dört birey çalışma kapsamından çıkarılmıştır.

2.4. Analiz

Başarı testlerinden elde edilen başarı puanlarının istatistiksel analizi için SPSS 12 paket programı kullanılmıştır. Her iki başarı testi de ön test ve son test olarak uygulanmış ve öğrencilerin her bir doğru cevabı “bir puan” olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca p değeri 0,05 olarak kabul edilmiştir. Bireylerin alan ve öğretmenlik bilgisi başarı puanları arasındaki ilişkinin düzeyinin (son test sonuçları kullanılarak) belirlenmesinde basit doğrusal korelasyon tekniklerinden olan pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Biyoloji öğretmen adaylarının 3,5. yıldaki “alan bilgisi” başarı puanları ile 5. yılın sonundaki “alan bilgisi” başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı ise ilişkili örneklem t testi kullanılarak incelenmiştir. Aynı işlemler öğretmenlik bilgisi testinin sonuçları için de tekrarlanmıştır.

3. Bulgular

3.1. Alan Bilgisi ve Öğretmenlik Bilgisi Başarı

Puanları Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Bireylerin alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi başarı puanları arasındaki ilişkinin düzeyinin belirlenmesinde basit doğrusal korelasyon tekniklerinden olan Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Bunun için BABBT ile ÖBBT’NİN son test sonuçlarından yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının alan bilgisi başarı puanları ile öğretmenlik formasyon başarı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı görülmektedir ($r=0,165$, $p>0,05$). Bu durum neden-sonuç bağlamında bir yorum getirmese de, alan bilgisi başarısı ile öğretmenlik bilgisi başarısı arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı söylenebilir.

Tablo 1. BABBT'den elde edilen puanlar ile ÖBBT'den elde edilen puanların korelasyon değerleri

		Alan Bilgisi	Öğretmenlik Bilgisi
Pearson korelasyon		1,000	,165*
Alan Bilgisi	p	,	,463
	n	22	22
Pearson korelasyon		,165*	1,000
Öğretmenlik Bilgisi	p	,463	,
	n	22	22

3.2. Öğretmenlik Bilgisi Başarı Testi (ÖBBT) 'nin Sonuçlarına Yönelik Bulgular

Biyoloji öğretmen adaylarına ön test ve son test olarak uygulanan ÖBBT sonuçlarına ait bulgular incelendiğinde ön test sonuçları ile son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu ($p < 0,05$) ve bu farklılığın son test lehine olduğu gözlenmiştir. Bu durum 1,5 yıllık öğretmenlik formasyon derslerini alan öğretmen adaylarının bu alandaki başarı düzeylerinin anlamlı bir şekilde arttığını göstermektedir.

Tablo 2. ÖBBT'de ön test ve son test başarı puanlarının ilişkili t testi ile analizinin sonuçları

Test	n	X	S	sd	t	p
Ön	22	12,23	2,02	21	-4,989	,000*
Son	22	15,82	2,75			

3.3. Biyoloji Alan Bilgisi Başarı Testi (BABBT) 'nin sonuçlarına ait bulgular

Biyoloji öğretmen adaylarına ön test ve son test olarak uygulanan BABBT sonuçlarına ait bulgular incelendiğinde ön test sonuçları ile son test sonuçları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık olduğu ($p < 0,05$) gözlenmiştir. Bu durum 1,5 yıllık öğretmenlik formasyon derslerini alan adayların bu süreçte alan bilgisindeki başarı düzeylerinin anlamlı bir şekilde arttığını göstermektedir.

Tablo 2. BABBT'de ön test ve son test başarı puanlarının ilişkili t testi ile analizinin sonuçları

Test	n	X	S	sd	t	p
Ön	22	13,64	3,64	21	-3,630	,002*
Son	22	15,54	4,74			

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada biyoloji eğitiminde 1998-2007 yılları arasında uygulanan program, alan ve öğretmenlik bilgisi yönünden incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre öğretmen adaylarının alan bilgisi başarı puanları ile öğretmenlik bilgisi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı görülmektedir. Bu durum 'gelişim ve öğrenme' ve 'özel öğretim yöntemleri' gibi birkaç ders dışında içerik olarak tamamen birbirinden bağımsız olan biyoloji ve eğitim derslerinin öğrenciler tarafından algılanmasında ve bu algıların başarıya dönüşmesinde etkili olan süreçlerin farklı olduğunu göstermektedir. Nitekim bu durumun sınanmasındaki ana amaç alan bilgisinin öğretmenlik bilgisini veya öğretmenlik bilgisinin alan bilgisini yordamasından daha çok bir bilgi türünde

başarılı olan öğrencilerin diğer bilgi türünde de başarılı olup olamayacaklarını sınamaktı.

Öte yandan biyoloji öğretmen adaylarına ön test ve son test olarak uygulanan BABBT sonuçlarına ait bulgular incelendiğinde ön test sonuçları ile son test sonuçları arasında son test lehine anlamlı bir farklılığın olduğu gözlenmiştir. Bu durum 1,5 yıllık öğretmenlik formasyon derslerini alan adayların alan bilgisindeki başarı düzeylerinin anlamlı bir şekilde arttığını göstermektedir. Bu durumun oluşmasında 1.5 yıllık süreçte biyoloji öğretimine yönelik derslerin (özel öğretim metotları, biyolojide özel konular, konu alanı ders kitabı incelemesi) etkili olduğu düşünülmektedir. Sonuçta öğrenciler bu dersler aracılığıyla 3.5 yıllık süreçte öğrendikleri bilgileri tekrar etme, kullanma ve uygulama fırsatları edinmektedir. Ayrıca örneğin özel öğretim metotları dersinde yapılan mikro öğretim etkinlikleri sayesinde birbirlerine ders anlatmakta ve böylece genel biyoloji bilgilerinin üzerinden geçmektedirler. Nitekim literatürde akranların etkinlikleri sayesinde öğrenmenin güçlü olduğuna dair özellikle Vygotsky (1978) ve Bandura (1977)'nin sosyal öğrenmeye yönelik çalışmalarından elde edilen geniş bir veri mevcuttur. Öğretmen adaylarında biyoloji başarısının 1.5 yıllık formasyon sürecinde artmasında bir diğer neden ise adayların 'dershane' gibi özel öğretim kurumlarda çalışmaya başlaması olabilir. Böylece adaylar genel biyoloji bilgilerini kullanmaya ve bilmedikleri kavramları araştırmaya yönelik güdülenmeye başlamaktadır. Bu noktada önemli bir diğer sonuç dikkatimizi çekmektedir. Öğretmen adayları biyoloji alan bilgisi açısından ön testte % 45,4 oranında başarı gösterirken son testte % 51,8 oranında başarı göstermiştir. Test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık bulunmasına rağmen, % 6,4'lük artışa tekabül eden değişim ve başarı ortalamalarının %50 civarında kalması 1998 yılında yapılandırılan biyoloji eğitimi programının alan bilgisi yönünden eksikliklerinin bulunduğunu göstermektedir.

Biyoloji öğretmen adaylarına ön test ve son test olarak uygulanan ÖBBT sonuçlarına ait bulgular incelendiğinde ön test sonuçları ile son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılığın bulunduğu ve bu farklılığın son test lehine olduğu gözlenmiştir. Bu durum

1,5 yıllık öğretmenlik formasyon derslerini alan öğretmen adaylarının bu alandaki başarı düzeylerinin anlamlı bir şekilde arttığını göstermektedir. Beklendiği üzere 1.5 yıl boyunca alınan eğitim bilimlerine yönelik dersler öğretmen adaylarının öğretmenlik bilgilerini geliştirmesini sağlamıştır. Öte yandan öğretmen adayları ön testte %40,7 oranında başarı gösterirken son testte % 52,7 oranında başarı göstermiştir. Test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık olması rağmen, %12'lik artışa tekabül eden bu değişim ve başarı ortalamalarının yine %50 civarında kalması 1998-2007 yılları arasında geçerli olan biyoloji eğitim programının niteliği hakkında önemli bir diğer zaaf olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışma geniş bir çalışma grubu ve literatür desteğiyle hazırlanmış olmamasına rağmen araştırma tasarımının ve bu tasarımdan elde edilen sonuçların özellikle öğretmen yetiştirme konusunda söz sahibi olan yöneticilerin, müfredat yapıcılarının ve öğretmenlik bilgisi üzerinde çalışmalar yapan araştırmacıların ilgisini çekeceğini düşünmekteyiz. Diğer taraftan 2007 yılı itibariyle yeniden düzenlenen program üzerine bu çalışmaya benzer bir uygulamanın yapılmasının ilginç sonuçlar vereceğini ummaktayız.

Öneriler

1. Eğitim Fakülteleri'nde alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi başarısının artırılması için öğretim program ve yöntemleri sürekli olarak değerlendirmeye tabii tutulmalı ve çağdaş uygulamalara yer verilmelidir.
2. Günümüzde Eğitim Fakülteleri ve Fen-Edebiyat Fakülteleri arasında etkili bir işbirliği sağlanamamış, pek çok durumda Eğitim Fakülteleri ile Fen-Edebiyat Fakülteleri arasında yapılan iş açısından tekrarlar ortaya çıkmıştır (YÖK, 1998). Dahası, talep edilen laboratuvarlar, araç, gereç ve malzeme istekleri, araştırma proje önerileri bazı üniversitelerde Fen Edebiyat Fakültesinin Eğitim

Fakültesi içinde örgütlendiğine ilişkin ciddi kanıtlar ortaya koymuştur. Ayrıca alan bilgisi uzmanlarının alan eğitimi konusunda yetersiz olması, eğitim bilimleri uzmanlarının ise alan hakkında bilgi sahibi olmaması Eğitim Fakülteleri'nde uygulanan öğretim programlarındaki ciddi bir çelişkiyi öne çıkarmaktadır. Buna göre Eğitim Fakülteleri'ndeki öğretim kalitesini arttırmak için "alan eğitimi" üzerine uzmanlaşmış bireylerin sisteme dahil edilmesi gerekmektedir.

3. Çalışmanın sonuçları incelendiğinde 1,5 yıllık öğretmenlik formasyon derslerinin verildiği sürecin, öğrencilerin hem alan bilgisi hem de eğitim bilgileri ile ilgili ciddi bir değişime neden olmadığı dikkate alındığında 2007 yılında yapılan değişikliğin (öğretmenlik formasyon derslerinin tüm yıllara dağıtılması) doğru bir şekilde takip edilmesi ve önceki modellerle kıyaslamaların yapılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Aksu, M. (2005) Eğitim Fakültelerinin Değişen Roller ve Avrupa Boyutu. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Algur, Ş. (2002). 1997 Yılında YÖK Tarafından Başlatılan Eğitim Fakülteleri'ndeki Yeniden Yapılanma Uygulamasının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi. Kayseri.
- Atasoy, B. (2005). Eğitim Fakülteleri'nin ÖSS ve KPSS Puanları Yönünden Karşılaştırılması. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri. Gazi Üniversitesi. Ankara.
- Bandura, A. (1977). Social learning theory. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall,
- Güllaç, E. T. (2003). Eğitim Fakülteleri'nde Yeniden Yapılanma ve Öğretim Hedefleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. İzmir
- Kuru, M. (2005). Eğitim Fakülteleri'nde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları. Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumunda Sunulmuş Bildiri..Gazi Üniversitesi. Ankara
- Ünsal, H. (2001). Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri'nde Uygulanmakta Olan Yeni Öğretmen Yetiştirme Modelinin Fakülte ve Bölüm Değişkenlerine Göre İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Ankara
- Üstüner, M. (2004). Geçmişten Günümüze Türk Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme ve Günümüz Sorunları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 5 (7).
- Vygotsky, L (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Cambridge, MA: Harvard University Press,

YÖK, (1998). Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi. YÖK Raporu.